



Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.714/2024/14.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Horváth Péter, bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. április 29.

Az ügy tárgya: vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): I. rendű

Első fok: Pécsi Törvényszék, 13.B.150/2023/2., ítélet,
tárgyalás, 2023. június 5.

Másodfok: Pécsi Ítéltábla, Bf.II.65/2023/41., ítélet,
tárgyalás, 2024. március 1.

Az indítvány előterjesztője: az I. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője által

benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pécsi Törvényszék 13.B.150/2023/2. számú és a Pécsi Ítéltábla Bf.II.65/2023/41. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Pécsi Törvényszék a 2023. június 5. napján meghozott 13.B.150/2023/2. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 24 rendbeli vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, (3) bekezdés c) pont] és 14 rendbeli közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont]. Ezért – halmazati büntetésül – 6 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az I. rendű terhelttel szemben 261.000 forint erejéig vagyonekbobzást rendelt el. Az előzetes fogvatartásban és a bűnügyi felügyeletben töltött időt a szabadságvesztésbe beszámította, rendelkezett továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Pécsi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2024. március 1. napján jogerős Bf.II.65/2023/41. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében akként változtatta meg, hogy a halmazati büntetés mértékét 4 év szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra enyhítette, a vagyonekbobzás összegét 211.000 forintra mérsékelte. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

[3] A jogerős ítéletben megállapított, ekként a felülvizsgálat során irányadó tényállás lényege a következő.

A kormányhivatal és az I. rendű terhelt által képviselt egyesület 2013. szeptember 12. napján kötött együttműködési megállapodást a közérdekű munka büntetés végrehajtása körében, melynek során a közérdekű munka végrehajtásáról a kormányhivatal gondoskodott azzal, hogy az egyesület biztosította működési területén az elítéltek foglalkoztatását. A kormányhivatal mint a közérdekű munka végrehajtásáról gondoskodó szervezet feladatát a központi vagy helyi önkormányzati költségvetési szervekkel vagy ezek intézményeivel, az egyházi fenntartású intézményekkel, a közhasznú jogállású szervezetekkel, a civil szervezetekkel, valamint a gazdálkodó szervezetekkel és az állami foglalkoztatási szervvel együttműködésben látta el. Az együttműködési megállapodás alapján a büntetések végrehajtására kijelölt munkahelyek az elítéltek foglalkoztatásával kapcsolatban semmiféle közvetlen támogatásban nem részesültek.

A vonatkozó időszakban problémaként mutatkozott, hogy a kft. alacsony számban tudott csak foglalkoztatást vállalni a büntetés-végrehajtás keretében, ezért a kormányhivatal a büntetés

letöltésének helyét biztosítani köteles önkormányzati igazgatás körén kívüli civil szervezetek útján biztosította. Így került sor az egyesület ezen tevékenység elvégzésébe történő bevonására is.

A kft. a város önkormányzatával kötött közfeladatellátási szerződés alapján látta el a város zöld- és közterületgondozási feladatait, amely szerződéses felhatalmazás alapján a kft. ezen feladatai ellátására közreműködött volt jogosult igénybe venni. E szerződéses felhatalmazás alapján a kft. és az egyesület 2017. február 13. napján kötött megállapodást a sétány, park köztisztasági és zöldfelületgondozási, valamint karbantartási feladatainak elvégzése érdekében.

Ezen megállapodást e szerződéses felek a 2018. január 23. napján megkötött újabb megállapodással 2018. január 1. napjától 2018. december 31. napjáig, majd a 2019. január 15. napján kelt szerződéssel, megállapodással 2019. január 1-jétől 2019. december 31. napjáig, illetve a 2020. március 4. napján kelt megállapodással 2020. március 1-jétől 2020. december 31. napjáig terjedő időtartamra megújították.

A kft. és az egyesület között 2018. február 27. napján – a lent írt időben többször megújítottan – egy másik együttműködési megállapodás is létrejött, amelyben rögzítették, hogy az egyesület 2011 óta foglalkoztat bűncselekmények elkövetése miatt a bíróság által közérdekű munka büntetésre ítélt, illetve olyan személyeket, akik a velük szemben kiszabott szabálysértési bírságot nem fizették meg, így azt közérdekű munkára változtatták át. Az évek alatt szoros munkakapcsolatot alakítottak ki a kormányhivatal igazságügyi szolgálatával, valamint a munkaügyi kirendeltségével. A foglalkoztatás célja, hogy az elkövetők fizikai jellegű munkával váltsák meg büntetésüket, ezzel a helyi közösség számára adhassanak vissza valamit, munkájukkal értéket teremtsenek. E megállapodásban rögzítették azt is, hogy az egyesület a kft.-vel 2015 óta folyamatosan fennálló együttműködés alapján látja el a sétány, park köztisztasági és zöldfelületgondozási, valamint karbantartási feladatait, amelyre tekintettel megállapodtak abban, hogy együttműködnek a kft. által ellátandó városüzemeltetési feladatok kapcsán. Ennek során az egyesület vállalta, hogy a kft. kijelölt képviselőjével történő előzetes egyeztetés alapján biztosítja az elítéltek közreműködését a feladatok ellátásában. A megállapodásban azt is rögzítették, hogy a közérdekű munka büntetés végrehajtása tekintetében szükséges adminisztratív feladatok ellátására az egyesület köteles és a fenti megállapodás alapján az abban megfogalmazott célokra tekintettel határozta meg a kft. az egyösszegű támogatás nyújtását az egyesület részére. A megállapodásban rögzítették azt is, hogy az egyesület vállalta, hogy a támogatásként kapott összeget kizárólag a közterületi munkákkal kapcsolatos működési költségeire, tevékenysége fejlesztésére, illetve a kft. és az egyesület által együttesen kijelölt programokban megjelölt célok megvalósulására fordítja, és felhasználásáról folyamatosan tájékoztatja a kft.-t.

Az egyesület a 2018. február 27. napján kelt megállapodás alapján 670.000 forint, a 2018. július 2. napján kelt megállapodás szerint 1.005.000 forint, a 2019. január 3. napján kelt megállapodás alapján 2.700.000 forint, a 2020. február 24. napján kelt megállapodás szerint ugyancsak 2.700.000 forint támogatásban részesült a kft.-től, amelyet a fenti célok megvalósítására fordíthatott.

Így a kft.-vel kötött megállapodás tette lehetővé, hogy az egyesület megfeleljen a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. Törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 280. § (2) bekezdésében, valamint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 144/A. § (5) bekezdésében foglalt feltételeknek, és kijelölhető foglalkoztató legyen a közérdekű munka végrehajtása során.

Az egyesület mint kijelölhető foglalkoztató tevékenysége ellátásához a kft.-től a fentiek szerint részletezett pénzbeli támogatásban részesült. A megállapodás alapján vagyoni

helyzetére kiható bevételhez jutott, ezen jogviszony alapján kifejtett tevékenysége gazdálkodó tevékenység.

Az I. rendű terhelt az egyesület vezetőjeként igazolta a kormányhivatal felé a ledolgozott óraszámot. A munkavégzéssel összefüggő adminisztratív teendők ellátásában segítségére volt az élettársa. Ennek során több alkalommal előfordult, hogy a jelentléti ívet az I. rendű terhelt távollétében előtte írták alá, illetve arra ő írta be a ledolgozott óraszámot.

Az I. rendű terhelt mint az egyesület önálló képviselőre jogosult elnöke rendszeres haszonszerzés céljából 2018 decembere és 2020 áprilisa között pénzért, saját részére végeztetett munkáért, szeszesitalért, illatszer ígéretéért ténylegesen el nem végzett közérdekű munkát igazolt le a nyilvántartólapon, majd azok egy részét a kormányhivatal felé továbbította.

Az általa kiállított igazolás alapján az adatok utóbb bejegyzésre kerültek a bünyügyi nyilvántartásba, vagy a Szabálysértési Nyilvántartási Rendszerbe.

II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára és a 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára alapítottn – az I. rendű terhelt vesztegetés elfogadása büntette alóli felmentése, valamint a terhére rótt közbizalom elleni bűncselekmények hamis magánokirat felhasználása vétségének minősítése, és ekként enyhébb büntetés kiszabása érdekében.

[5] Indokai szerint a vesztegetés elfogadása büntettét csak gazdálkodó szerv részére vagy érdekében végzett tevékenységgel összefüggésben lehet elkövetni, ami az egyesület esetében nem áll fenn.

[6] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az iratok tartalmával ellentétesen kapcsolta össze az egyesület és a kft. között kötött szerződéseket az egyesületnek a kormányhivatallal kötött megállapodásával. Az, hogy az egyesület és a kft. között hasonló feladatok ellátására került sor szerződéskötésre, mint az egyesületnek a kormányhivatallal kötött szerződésben meghatározott feladatok, még nem jelenti azt, hogy a két szerződés között bármilyen kapcsolat lenne.

[7] Hangsúlyozta, hogy a közfeladat ellátása körében végzett tevékenységnek nem lehet semmilyen kapcsolata az egyéb magánjogi jogviszonyokkal.

[8] A kft. a vád tárgyát képező közérdekű munkák vonatkozásában semmilyen szerződéses kapcsolatban nem állt a kormányhivatallal, az általa az egyesületnek nyújtott támogatás teljesen független volt az egyesület és a kormányhivatal közötti szerződéstől. A ledolgozott órákat az egyesület nem a kft. felé igazolta le, mivel annak semmi köze nem volt ezekhez a munkákhoz.

[9] Egyesületi forma esetén a Btk. 291. § (1) bekezdésben meghatározott vesztegetés elfogadása csak gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységgel összefüggésben követhető el. A bűncselekmény jelen ügyben azért nem valósulhatott meg, mert az egyesület a törvényi rendelkezések szerint nem gazdálkodó szervezet, az I. rendű terhelt pedig csak és kizárólag az egyesület részére (érdekében) fejtett ki tevékenységet.

[10] Álláspontja szerint tehát az egyesület általában nem gazdálkodó szervezet, kizárólag gazdálkodó tevékenységével összefüggésben és csak polgári jogi kapcsolataiban minősül annak. Ehhez képest jelen ügyben az egyesület semmilyen gazdálkodó tevékenységet nem folytatott, ezért eleve fel sem merülhet, hogy gazdálkodó szervezet lenne. Ráadásul közérdekű munka büntetések végrehajtásával összefüggő közfeladatot látott el, azaz nem polgári jogi, hanem közjogi kapcsolatban állt az állami szervekkel.

[11] Az I. rendű terhelt terhére rótt közbizalom elleni bűncselekményekkel összefüggésben kifejtette, hogy az egyesület által kiállított igazolások nem tekinthetők közokiratnak. A közérdekű munkák elvégzésének igazolására ugyanis nem az egyesület által kiadott jelenléti ívek, hanem az azok alapján kiállított okiratok alapján kiállított közokirat alapján került sor. Pont ez a többszöri áttétel az oka annak, hogy az I. rendű terhelt nem lehet a közokirat-hamisítás tettese, legfeljebb hamis magánokirat felhasználása miatt vonható felelősségre.

[12] A Legfőbb Ügyészség BF.740/2024/2. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

[13] Osztotta a védő álláspontját abban, hogy az elítéltek és az egyesület, továbbá az egyesület és a kormányhivatal közötti jogviszony nem vált attól polgári jogi jogviszonnyá, hogy az egyesület a kft.-től pénzt kapott. Az egyes elítéltek részére a munkavégzés helyét a kormányhivatal jelölte ki, a kormányhivatal és az elítélt közötti kapcsolat pedig nem mellérendelt, hanem közhatalmi viszony.

[14] A Btk. 291. § (1) bekezdése és a Btk. 459. § (1) bekezdés 8. pontja összevetéséből az következik, hogy az elkövetőnek a tényállásszerű cselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében eljárva kell megvalósítania, az azonban nem szükséges, hogy a jogtalan előnnyel érintett tevékenységet a gazdálkodó szervezetnek minősülő szervezet részére vagy érdekében, egyben a polgári jog szabályai szerint, polgári jogi jogviszonyban végezze.

[15] Álláspontja szerint a Btk. alkalmazásában az egyébként a Pp. szerint polgári jogi kapcsolatain kívül gazdálkodó szervezetnek nem minősülő jogalany minden egyéb kritériumoktól függetlenül gazdálkodó szervezetnek tekintendő. Az egyesület tehát a büntetőjogi rendelkezések szempontjából akkor is gazdálkodó szervezet, ha a korrupciós cselekmény elkövetésére nem a gazdálkodó tevékenységével kapcsolatosan kerül sor.

[16] Az I. rendű terhelt terhére rótt közbizalom elleni bűncselekmények minősítésével kapcsolatban kifejtette, hogy a valótlan tartalmú magánokirat kiállításával, majd a kormányhivatal részére történő megküldésével az I. rendű terhelt abban működött közre, hogy az erre jogosult hatóság, illetve hivatalos személy tényt valótlanul foglaljon közokiratba. Nem tévedett tehát az eljáró bíróság, amikor az I. rendű terhelt cselekményeit közokirat-hamisításnak minősítette.

[17] Indokai szerint a rendbeliség meghatározása azonban mindkét bűncselekmény esetében helytelen.

[18] A korrupciós bűncselekmény ugyanis a III. rendű terhelttel kapcsolatban öt szabálysértési ügyet érintett. Az irányadó tényállásból az a következtetés vonható, hogy a korrupciós pénzek átadására 2018 decembere és 2019. április 10. napja között került sor. Ez pedig az I. rendű és a III. rendű terhelt közti nem egyszeri, hanem többszöri vesztegetési célú megállapodást feltételez, e vonatkozásban tehát az I. rendű terhelt felelősségét folytatólagosan elkövetett bűncselekményben kell megállapítani. Mindez azt jelenti, hogy az I. rendű terhelt nem 24, hanem 20 rendbeli vesztegetés elfogadásának büntetettét valósította meg, melyből egy rendbeli folytatólagosan elkövetett.

[19] A közokirat-hamisítást illetően kifejtette, hogy az eljáró bíróság által megállapított rendbeliségnek a deklarált alapja az ügyek száma, illetve a Szabálysértési Nyilvántartási Rendszer (a továbbiakban: SZNYR) adatainak meghamisítása.

[20] Ehhez képest a tényállás 4. pontja tartalmazza, hogy valótlan adat került rögzítésre az SZNYR-ben, ezt azonban a bíróság nem értékelte.

[21] Ugyanakkor a tényállás 1. pontja csak két szabálysértési eljárással összefüggésben említi kifejezetten azt, hogy nem valós adat került az SZNYR-be, holott az ítélet szerint a kormányhivatal másik három ügyben is értesítette a Pécsi Járásbíróságot a közérdekű munka végzéséről.

[22] Tekintve, hogy az SZNYR-be történő bejegyzés alapja nem közvetlenül az igazolás, hanem a közokiratnak minősülő kormányhivatali értesítő, a felelősség megállapítása a megtévesztett hivatalos személy által kiállított, valótlan tartalmú értesítők számához igazodóan indokolt. Ebből pedig az következik, hogy az I. rendű terhelt nem 14, hanem 18 rendbeli közokirat-hamisítás büntettét követte el.

[23] Tekintettel azonban arra, hogy az egyébként is nagy számú halmazat miatt ez különösebb relevanciával nem bír, a helyes minősítéshez képest sem indokolt az ítéletek megváltoztatása. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat az I. rendű terhelt vonatkozásában hatályában tartsa fenn.

[24] A Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében az I. rendű terhelt védője a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal egyezően nyilatkozott. Kifejtette, hogy minden alapot nélkülöz az a megállapítás, hogy a Btk. alkalmazásában az egyébként Pp. szerint polgári jogi kapcsolatain kívül gazdálkodó szervezetnek nem minősülő jogalany minden egyéb kritériumtól függetlenül gazdálkodó szervezetnek tekintendő.

III.

[25] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[26] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[27] A Kúria rögzíti, hogy a Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[28] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint pedig akkor, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[29] A felülvizsgálati indítvány szerint tévedett az eljáró bíróság, amikor az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét vesztegetés elfogadása büntetében megállapította, mert az általa képviselt egyesület nem volt gazdálkodó szervezet, és az I. rendű terhelt csak az egyesület részére (érdekében) fejtett ki tevékenységet.

[30] A Btk. 291. § (1) bekezdése szerint, aki gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, avagy a jogtalan előnyt vagy ennek

ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[31] A (2) bekezdés b) pontja alapján a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az elkövető az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követi el.

[32] A (3) bekezdés c) pontja akként rendelkezik, hogy a büntetés a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az elkövető gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személy.

[33] Eldöntendő kérdés, hogy jelen ügyben az I. rendű terhelt által képviselt egyesület gazdálkodó szervezetnek tekintendő-e.

[34] A Btk. 459. § (1) bekezdés 8. pontja alapján gazdálkodó szervezet a polgári perrendtartás szerinti gazdálkodó szervezeten kívül az a szervezet is, amelynek gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira a polgári perrendtartás szerint a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

[35] A Pp. 7. § 6. pontja alapján gazdálkodó szervezet a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, az európai területi társulás, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az európai szövetkezet, a vízgazdálkodási társulat, az erdőbirtokossági társulat, a külföldi székhelyű vállalat magyarországi fióktelepe, az állami vállalat, az egyéb állami gazdálkodó szerv, az egyes jogi személyek vállalata, a közös vállalat, a végrehajtói iroda, a közjegyzői iroda, az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magánnyugdíjpénztár, az egyéni cég, továbbá az egyéni vállalkozó, emellett gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataiban az állam, a helyi önkormányzat, a költségvetési szerv, jogszabály alapján a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat alkalmazó egyéb jogi személy, az egyesület, a köztestület, valamint az alapítvány.

[36] A Btk. és a Pp. értelmező rendelkezései szerint tehát az egyesület a gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataiban minősül gazdálkodó szervezetnek.

[37] Az egyesület által végzett gazdálkodó tevékenység megítélésénél nem maradhat figyelmen kívül az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 2. § 10. pontjának rendelkezése, mely szerint a gazdálkodó tevékenység azon tevékenységek összessége, amelyek a civil szervezet vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményt eredményeznek.

[38] Mindezekkel összefüggésben az irányadó tényállás a következőket tartalmazza:

- az elkövetéskor is hatályos alapszabály szerint az egyesület gazdasági vállalkozási tevékenységet is folytathatott céljai elérése, gazdasági feltételeinek biztosítása érdekében, azonban ezt nem végezhetette főtevékenységként;
- 2013 körül problémaként mutatkozott, hogy a kft. alacsony számban tudott csak foglalkoztatást vállalni a közérdekű munka büntetések végrehajtása keretében, ezért a végrehajtásért felelős kormányhivatal a büntetés letöltésének helyét biztosítani köteles önkormányzati igazgatás körén kívüli civil szervezetek útján biztosította, így került sor az egyesület ezen tevékenység elvégzésébe történő bevonására is;
- a kormányhivatal és az egyesület 2013. szeptember 12. napján kötött együttműködési megállapodást a közérdekű munka büntetés végrehajtása körében, melynek során a közérdekű

munka végrehajtásáról a kormányhivatal gondoskodott azzal, hogy az egyesület biztosította működési területén az elítéltek foglalkoztatását;

- a kft. a város önkormányzatával kötött közfeladatellátási szerződés alapján látta el a város zöld- és közterületgondozási feladatait, amely szerződéses felhatalmazás alapján a kft. ezen feladatai ellátására közreműködőt volt jogosult igénybe venni;

- ezen szerződéses felhatalmazás alapján a kft. és az egyesület 2017. február 13. napján kötött megállapodást a sétány, park köztisztasági és zöldfelületgondozási, valamint karbantartási feladatainak elvégzése érdekében, mely megállapodást a felek többször megújították;

- a kft. és az egyesület között 2018. február 27. napján egy másik, szintén többször megújított együttműködési megállapodás is létrejött, amelyben rögzítették, hogy az egyesület 2011 óta foglalkoztat közérdekű munka büntetésre ítélt, illetve olyan személyeket, akiknek szabálysértési eljárásban kiszabott bírsága a meg nem fizetése miatt közérdekű munkára került átváltoztatásra;

- e megállapodásban rögzítették azt is, hogy az egyesület a kft.-vel 2015 óta folyamatosan fennálló együttműködés alapján látja el a sétány, park köztisztasági és zöldfelületgondozási, valamint karbantartási feladatait;

- erre tekintettel megállapodtak abban, hogy az egyesület vállalja, hogy a kft. kijelölt képviselőjével történő előzetes egyeztetés alapján biztosítja az elítéltek közreműködését a feladatok ellátásában;

- rögzítették azt is, hogy a közérdekű munka büntetés végrehajtása tekintetében szükséges adminisztratív feladatok ellátására az egyesület köteles;

- és a fenti megállapodás alapján az abban megfogalmazott célokra tekintettel határozta meg a kft. az egyösszegű támogatás nyújtását az egyesület részére;

- a megállapodásban rögzítették azt is, hogy az egyesület vállalta, hogy a támogatásként kapott összeget kizárólag a közterületi munkákra kapcsolatos működési költségeire, tevékenysége fejlesztésére, illetve a kft. és az egyesület által együttesen kijelölt programokban megjelölt célok megvalósulására fordítja, és felhasználásáról folyamatosan tájékoztatja a kft.-t;

- az egyesület a 2018. február 27. napján kelt megállapodás alapján 670.000 forint, a 2018. július 2. napján kelt megállapodás szerint 1.005.000 forint, a 2019. január 3. napján kelt megállapodás alapján 2.700.000 forint, a 2020. február 24. napján kelt megállapodás szerint ugyancsak 2.700.000 forint támogatásban részesült a kft.-től;

- a kft.-vel kötött megállapodás tette lehetővé, hogy az egyesület megfeleljen a törvényi feltételeknek, és kijelölhető foglalkoztató legyen a közérdekű munka végrehajtása során.

[39] Az irányadó tényállás egyértelműen rögzíti tehát, hogy az egyesület azért kapott pénzbeli támogatást a kft.-től, mert az egyesület volt köteles a közérdekű munka büntetés végrehajtása tekintetében szükséges adminisztratív feladatok ellátására, és a támogatásként kapott összeget kizárólag a közterületi munkákkal kapcsolatos működési költségeire, tevékenysége fejlesztésére, valamint az együttesen kijelölt programokban megjelölt célok megvalósulására fordíthatta.

[40] Másképpen szólva: a támogatás a közérdekű munka büntetés végrehajtásával kapcsolatos adminisztratív feladatok – mint szolgáltatás – ellátásának, illetve a felmerülő költségeknek az ellentételezése volt.

[41] Ez pedig szükségképpen az egyesület vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági esemény, annak gazdálkodó tevékenységéhez fűződő kapcsolat.

[42] Ehhez képest valójában az történt, hogy az I. rendű terhelt az egyesület ezen adminisztrációs tevékenysége során valótlan tartalmú igazolásokat állított ki arról, hogy a közérdekű munkát (vagy annak egy részét) az arra kötelezettek ledolgozták.

[43] Tevékenysége jogellenességének nyilvánvaló alapja az is, hogy az érintettek által elvégzendő közérdekű munka büntetés teljesítésének helyét a kormányhivatal jelölte ki.

[44] Ehhez képest az I. rendű terhelt olyan valótlan tartalmú igazolásokat állított ki pénzért (jogtalan előnyért), melyek szerint a közérdekű munkát az elítéltek elvégezték, vagy részben elvégezték.

[45] Ezen meg nem történt, vagy nem az igazolások szerint megtörtént munkavégzéseket tartalmazó igazolásokért az érintettektől pénzt kapott vagy fogadott el, amely nyilvánvalóan jogtalan előny, és az egyesületnek az elítéltek közérdekű munka büntetései dokumentálására vonatkozó tevékenységével összefüggésben álló, ekként pedig tényállásszerű.

[46] Az egyesületet a kormányhivatal jelölte ki a közérdekű munka büntetések teljesítési helyéül, a végrehajtáshoz kapcsolódó adminisztratív feladatok ellátásának ellentételezéséért pedig az egyesület támogatásban részesült a kft.-től. A közhatalmi feladat ellátásában való közreműködés e ponton fonódik össze az egyesület gazdálkodó tevékenységével, melyeknek az I. rendű terhelt védője szerinti mesterséges különválasztásának tehát sem ténybeli, sem jogi alapja nincs.

[47] Nem sértett törvényt tehát az eljáró bíróság, amikor az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét 24 rendbeli vesztegetés elfogadása büntetvében [Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, (3) bekezdés c) pont] megállapította, és törvényes a bűncselekmény minősítése is.

[48] Az irányadó tényállás ugyanis rögzíti azt, hogy az I. rendű terhelt a terhére rótt bűncselekmények elkövetésének idején az egyesület önálló képviselőre jogosult elnöke volt, mellette az egyesület titkára is képviselhette azt, azonban a képviselőt mindvégig ténylegesen és kizárólagosan az I. rendű terhelt gyakorolta, így a szervezet bankszámlája feletti rendelkezési jog is őt illette meg.

[49] Nem helytálló azonban a Legfőbb Ügyészség arra vonatkozó álláspontja, hogy az irányadó tényállás 1. pontjában írt, az I. rendű és a III. rendű terhelt közötti – a III. rendű terhelt által teljesítendő több különböző közérdekű munkára vonatkozó – többszöri megállapodás, és ebből adódóan jogtalan előny többszöri adása egységes akaratelhatározáson alapult, és ekként a folytatólagos elkövetés fogalma alá vonható.

[50] Ezzel szemben a bűncselekmény rendbeliségének megállapításakor nem ennek, hanem annak van jelentősége, hogy hány különböző ügyben történt a jogtalan előny adása. Ekként az I. rendű és a III. rendű terhelt között az irányadó tényállás 1. pontja szerint öt ügyben történt jogtalan előny adása, így – ahogyan az eljáró bíróság helyesen értékelte – öt önálló bűncselekmény valósult meg.

[51] A felülvizsgálati indítvány szerint az I. rendű terhelt terhére rótt közbizalom elleni bűncselekmények minősítése téves, az általa kiállított igazolások ugyanis nem minősülnek közokiratnak, mert a közérdekű munkák elvégzésének leigazolása nem az egyesület által kiállított jelenléti ívek, hanem az azok alapján kiállított okiratok alapján kiállított közokirat alapján történt. E többszörös áttét miatt a védő álláspontja szerint legfeljebb hamis magánokirat felhasználása róható az I. rendű terhelt terhére.

[52] Az I. rendű terhelt védőjének álláspontja téves.

[53] A Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja szerint közokirat-hamisítást követ el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tény vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba.

[54] Jelen ügyben az elkövetés tárgya nem az I. rendű terhelt védője szerinti, az I. rendű terhelt által kiállított igazolás, de nem is a Legfőbb Ügyészség által hivatkozott, a terhelti igazoláson alapuló kormányhivatali értesítő.

[55] Helytálló az elsőfokú bíróság arra vonatkozó jogi álláspontja, hogy a bűncselekmény azáltal valósult meg, hogy valótlan adat került közhiteles nyilvántartásba (bűnügyi nyilvántartásba vagy a szabálysértési nyilvántartási rendszerbe), mint közokiratba. Az ezzel kapcsolatos megállapításaival a Kúria is egyetértett {Pécsi Törvényszék 13.B.150/2023/2. számú ítélet [245]-[251] bekezdés}.

[56] Kétségtelen ugyanakkor, hogy a törvényszék az I. rendű terheltnek felrótt közokirat-hamisítás rendbeliségének megállapításakor {Pécsi Törvényszék 13.B.150/2023/2. számú ítélet [252] bekezdés} figyelmen kívül hagyta, hogy az általa megállapított tényállás 4. pontja tartalmazza, hogy a valótlan adat ez esetben is rögzítésre került az SZNYR-ben. Ezt a másodfokú bíróság sem javította.

[57] Ekként az I. rendű terhelt nem 14 rendbeli, hanem 15 rendbeli közokirat-hamisítás büntetést követte el [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont].

[58] Ez azonban csupán olyan minősítési hiba, ami nyilvánvalóan nem eredményezett törvénysértő büntetést. Az irányadó büntetési tétel – a halmazatra vonatkozó szabályok alapján – öt évtől tizenöt évig tartó szabadságvesztés, a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjában írt, enyhítést engedő szabály alkalmazásával jogerősen kiszabott 4 év szabadságvesztés nyilvánvalóan törvényes.

[59] Ekként a Kúria az I. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

[60] *A döntés elvi tartalma*

Passzív gazdasági vesztegetést követ el a közérdekű munka végrehajtásában való közreműködésért, az ennek kapcsán felmerülő adminisztratív feladatok ellentételezéséért támogatásban részesülő egyesület vezetője, aki az elítéltektől jogtalan előnyt fogad el, melynek fejében olyan valótlan tartalmú igazolást állít ki, hogy a közérdekű munkát az érintett teljesítette.

IV.

[61] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[62] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételtelen előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételtelen előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Kúria
3.Bfv.714/2024/14-I.

11

Budapest, 2025. április 29.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Horváth Péter s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ